

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x =$$

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x =$$

(?)

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \left(-\frac{y}{x^2} \right) =$$

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$\begin{aligned} z'_x &= \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x = \\ &\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \left(-\frac{y}{x^2} \right) = -\frac{y}{x^2 + y^2}; \end{aligned}$$

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \left(-\frac{y}{x^2} \right) = -\frac{y}{x^2 + y^2};$$

$$z'_y = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_y =$$

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \left(-\frac{y}{x^2} \right) = -\frac{y}{x^2 + y^2};$$

$$z'_y = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_y = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_y =$$

$$\stackrel{(?)}{=}$$

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \left(-\frac{y}{x^2} \right) = -\frac{y}{x^2 + y^2};$$

$$z'_y = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_y = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_y =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \frac{1}{x} =$$

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \left(-\frac{y}{x^2} \right) = -\frac{y}{x^2 + y^2};$$

$$z'_y = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_y = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_y =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \frac{1}{x} = \frac{x}{x^2 + y^2}.$$

Příklad. Vypočítejte parciální derivace 2. řádu funkce $z = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}$.

Řešení.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Nejprve spočteme obě derivace prvního řádu:

$$z'_x = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_x = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \left(-\frac{y}{x^2} \right) = -\frac{y}{x^2 + y^2};$$

$$z'_y = \left(\operatorname{arctg} \frac{y}{x} \right)'_y = \frac{1}{1 + \left(\frac{y}{x} \right)^2} \cdot \left(\frac{y}{x} \right)'_y =$$

$$\stackrel{(?)}{=} \frac{x^2}{x^2 + y^2} \cdot \frac{1}{x} = \frac{x}{x^2 + y^2}.$$

A pokračujeme s derivacemi řádu druhého.

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} =$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \quad (?)$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

(??)

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x =$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$\begin{aligned} z''_{xx} &= \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x = \\ &\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2}; \end{aligned}$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(?)}{=}$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(?)}{=} -\frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} =$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$\begin{aligned} z''_{xx} &= \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x = \\ &\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2}; \\ z''_{xy} &= \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(?)}{=} -\frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2}; \\ z''_{yx} &= \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} \end{aligned}$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \text{ (?) } - y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\text{(?)} = y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \text{ (???) } - \frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yx} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_x \text{ (?) } = \frac{x^2 + y^2 - 2x^2}{(x^2 + y^2)^2} =$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \text{ (?) } - y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\text{(?)} = y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \text{ (???) } - \frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yx} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_x \text{ (?) } - \frac{x^2 + y^2 - 2x^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(?)}{=} -\frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yx} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} \frac{x^2 + y^2 - 2x^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yy} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(!)}{=}$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(?)}{=} -\frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yx} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(!)}{=} \frac{x^2 + y^2 - 2x^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yy} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(!)}{=} x \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_y =$$

$$\stackrel{(!)}{=}$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(?)}{=} -\frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yx} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_x \stackrel{(?)}{=} \frac{x^2 + y^2 - 2x^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yy} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right)'_y \stackrel{(!)}{=} x \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1} \right]'_y =$$

$$\stackrel{(!)}{=} -x \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_y =$$

Dvojklikem na symboly modrých otazníků můžete vyvolat další dílčí nápovědu.

Platí

$$z''_{xx} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2}\right)'_x \stackrel{(?)}{=} -y \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1}\right]'_x =$$

$$\stackrel{(?)}{=} y \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_x = \frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{xy} = \left(-\frac{y}{x^2 + y^2}\right)'_y \stackrel{(?)}{=} -\frac{x^2 + y^2 - 2y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yx} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2}\right)'_x \stackrel{(?)}{=} \frac{x^2 + y^2 - 2x^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{y^2 - x^2}{(x^2 + y^2)^2};$$

$$z''_{yy} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2}\right)'_y \stackrel{(!)}{=} x \cdot \left[(x^2 + y^2)^{-1}\right]'_y =$$

$$\stackrel{(!)}{=} -x \cdot (x^2 + y^2)^{-2} \cdot (x^2 + y^2)'_y = -\frac{2xy}{(x^2 + y^2)^2}.$$

Opakovaně jsme použili pravidlo pro derivování: (1) násobku konstantou, resp. (2) mocninné funkce:

$$\left(\frac{y}{x}\right)'_x \stackrel{(1)}{=} y \cdot \left(\frac{1}{x}\right)'_x = y \cdot (x^{-1})'_x \stackrel{(2)}{=} y \cdot (-1 \cdot x^{-2}) = -\frac{y}{x^2}$$

$$\left(\frac{y}{x}\right)'_y \stackrel{(1)}{=} \frac{1}{x} \cdot (y)'_y \stackrel{(2)}{=} \frac{1}{x} \cdot 1$$

zpět